

Hibernující chaos

Artalk.cz, 9.3.2018

Jako „hibernující chaos“ označil Martin Drábek v názvu své recenze výstavní projekt Hledání hranic malby v post-mediálním prostředí, který aktuálně probíhá ve čtyřech ostravských galeriích: v Galerii výtvarného umění v Ostravě, ve Výstavní síni Sokolská 26, v Galerii Jáma 10 a v Dole Michal. Drábek zasazuje tuto rozsáhlou přehlídku současné ostravské a bratislavské malby do kontextu dalších nedávných projektů, jež aktuální stav a možnosti současného malířství tematizovaly, přičemž právě v těchto souvislostech soubor ostravských výstav považuje za nepřesvědčivý: podle autora se projektu zdaleka nepodařilo naplnit své ambice a zůstal tak především neurčitou prezentací přístupu reprezentovaného zúčastněnými uměleckými školami (Fakultou umění Ostravské univerzity a Vysokou školou výtvarných umění v Bratislavě).

Hibernující chaos

V první polovině roku 2017 proběhla v pražském DOXu výstava Materiál 307, prezentující práce ateliéru malby na pražské UMPRUM. Záměrem bylo, také prostřednictvím konference Souvislá vrstva, hledat a kriticky analyzovat současné možnosti tohoto média. Na podzim téhož roku se v rámci Nového zlínského salonu uskutečnila výstava Co je to současný obraz?, a hned na počátku roku 2018 byla v Ostravě zahájena výstava Hledání hranic malby v post-mediálním prostředí. Tři projekty, jedno téma. Podle všeho se zdá, že sinusoida média malby je minimálně v českém kontextu na cestě vzhůru a potřeba kritické reflexe zase jednou kulminuje. Tento text je věnován pouze poslednímu z projektů, přesto jsem hned na úvod považoval za důležité vyznačit chronologii jednotlivých akcí, i ta totiž umožňuje posoudit, co se momentálně v Ostravě děje.

Ve svém krátkém úvodním textu k výstavě Hledání hranic malby v post-mediálním prostředí píše jeden z kurátorů a současně vystavující malíř Daniel Balabán toto: „...výstava vyplývá z potřeby pojmenovat situaci současné malby a naznačit cesty jejího dalšího provozu. Pod tlakem a v konfrontaci s novými médii malba dnes znovu hledá své nezastupitelné přednosti a mohutnosti, kterými je jako médium jedinečná. Redefinice jejího charakteru a postavení je nutná k určení jejích hranic i k jejich překračování a přesahu.“ Projekt, jehož kurátory byli spolu s Danielem Balabánem Ivan Csudai a Beata Jablonská, je velkoryse rozmístěný hned ve čtyřech galeriích – v Galerii výtvarného umění, Výstavní síni Sokolská 26, Galerii Jáma 10 a v Dole Michal. Jsou zde prezentovány práce pedagogů a žáků ateliéru Malba IV Ivana Csudaie z bratislavské VŠVU a dvou ateliérů z ostravské Fakulty umění vedené Danielem Balabánem a Františkem Kowolovskim. Součástí projektu pak byla také dvoudenní konference.

Všechny vnější znaky aranžmá ostravské výstavy vyvolávají mimořádná očekávání. Projekt je rozsáhlý, název a úvodní text ambiciózní. Za těmito kulisami ale čeká mírně řečeno překvapení. Ústřední kurátorská strategie by se totiž dala popsat jako „prostě tu hromadu obrazů rozvěsíme a ono z toho něco vyplyne“. Kurátoři se v rámci použitého materiálu nepokusili žádným způsobem budovat vizuální či konceptuální diskurzy, které by podněcovaly k asociativní formulaci deklarovaných hranic tohoto média. Spíše než

polem, kde se odehrává drama redefinice, tak procházíme čtyřmi galeriemi zaplněnými atmosférou evokující lenivou fragmentárnost prodejních salonů 19. století. Představit si, že záměrem kurátorů snad mohla být vize metafory chaotického virtuálního vizuálního smogu, vyžaduje notnou dávku fantazie i tolerance. Jediná zřetelná strategie, která zde byla k organizaci obrazů využita, je tak jejich příslušnost k zúčastněným ateliérům: v každé galerii jsou v určitém proporčním poměru zastoupena díla pedagogů, absolventů a současných studentů.

Jak jsem již konstatoval výše, výstava je z hlediska rozsahu koncipována na ostravské poměry skutečně velkoryse. Pozitivním aspektem této skutečnosti je fakt, že jsou zde kvantitativně formulovány některé aspekty současného směřování zúčastněných ateliérů, přičemž vystaveny jsou převážně klasické závěsné obrazy, jejichž životní prostor je ohraničen blind rámem, a se snahou dekonstruovat teritorium malby prostřednictvím intermediálního experimentování se zde divák téměř nesetká. Ono Balabánem konstatované vyrovnávání se a konfrontace s novými médii se tak odehrává především prostřednictvím formálních transformací, narativních metafor a také skrze samu fyzičnost malby. Právě fyzická existence je totiž, ve smyslu reakce na nestabilitu a virtuálnost digitálního obrazu, jedním z důvodů v současnosti rostoucího zájmu o toto médium. Mezi nejoriginálnější výstupy zmíněné strategie patří například obrazy Michala Černušáka, který svůj existenciálně-apokalyptický mix vytváří na základě absorbování estetiky počítačových her, mediálních obrazů či filmových záběrů, nebo plátno Petera Cvika, reagující na roli obrazu ve světě postprodukce „zafačováním“ blind rámu a následným vrstvením fragmentů abstraktních a realistických motivů.

Prezentace projektu hned ve čtyřech galeriích najednou však zároveň odhaluje problémy, které jednoznačně vyplývají z výše popsaného přístupu kurátorů. Jejich „nekoncepce“ se totiž neustále opakuje, víceméně náhodně rozmístěné obrazy nejsou sto naplnit deklarované cíle, nehledě na skutečnost, že se zde vedle velmi kvalitních objevuje několik přinejlepším průměrných artefaktů, které jsou schopny autenticky formulovat snad jedině svoji vnitřní disharmonii. Pokud si tedy dáte tu práci a objednete všechna zmíněná místa, „wow efekt“ brzy vystřídá spíše nuda a rozladění. A to je na výstavu, která nese název Hledání hranic malby v post-mediálním prostředí a která je v horizontu jednoho roku již třetím takto tematicky zaměřeným projektem, přece jenom trochu málo.

Hledání hranic malby v postmediálním prostředí / vystavující umělci: Daniel Balabán, Václav Rodek, Ivo Sumec, Karolína Bulová, Simona Jančurová, Judita Levitnerová, Karolína Vlčková, Václav Buchtelík, Patrik Kriššák, Martina Walterová, František Kolowowski, Jiří Kuděla, Šimon Bureš, Kristýna Gašpířiková, Katarína Harceková, Pavel Dvořák, Milan Hajdík, Lukáš Kováčik, David Šohaj, Ivan Csudai, Michal Čerušák, Peter Cvik, Jakub Reken, Patrícia Koyšová, Jano Hrčka, Alexandra Barth, Stanislav Macko, Šimon Kučera, Lucia Oleňov, Dávid Csováry, Mikaela Mia Papp, Martina Adamíková, Margareta Petržalová, Iva Belianská, Anna Danková, Mira Kubáňová, Lucia Horváthová, Nikola Struhárová / kurátoři: Daniel Balabán, Ivan Csudai, Beata Jablonská / Galerie výtvarného umění v Ostravě / Výstavní síň Sokolská 26 / Galerie Jáma 10 / Důl Michal / Ostrava / 25. 1. – 22. 3. 2018

Zdroj: <http://artalk.cz/2018/03/09/hibernujici-chaos/>